

Ribes Opland; dette skal jeg lade staa hen; men jeg tror det ikke. Jeg vil tværtimod minde om, at man under Fredsforhandlingerne i Wien fortalte, at de tydske Magter meget bestemt fordrede Ribes Afstaaelse til Tydskland, og at det kun var med Besværighed, at de danske Underhandlere reddede denne By for Danmark. Jeg antager, at den ærede Rigsdagsmand ligesom jeg er tilfreds med Udfaldet, skjøndt man ved Siden deraf meget vel kan sige, at det eneste Gode for Ribe i materiel og kommerciel Henseende vilde have været, at Byen var gaaet med Oplandet ind i Tydskland. For mange Aar siden kom der en Amtmand til Ribe — det var medens jeg var der — som var en Mand med et klart Hoved; hans Navn var Spønnek. Byen var dengang ligesaa meget i Tilbagegang, som den er nu, men han forstod strax, hvor Skoen trykkede den, han forstod at skaffe Ribes Toldgrænde flyttet til Kongeaalen, og at skaffe Ribe Toldrettigheder lige med de næstbigeste Byer. Efter 1829, da denne Velgjerning tilmædedes Byen, gik den frem Aar for Aar, uden Henhyn til det totalt mislykkede Havneanlæg. Først fra 1864 kom Ribe i Forsaldbogen, ja, den er endog sunken saa dybt, at det i de sidste 2 à 3 Aar ikke har været muligt at effectuere noget Hus salg underhaanden i Ribe, og at den ene Kjøbmand gaar fallit efter den anden. Jeg har hjemme liggende en Udtalelse fra den forrige Byfoged, hvor han erklærer, at det er umuligt andet, end at Ribe maa synke dybere og dybere, saalænge Toldgrændsen vedbliver at indsnævre Byen mod Syd, Ost og til dels mod Nord. Alt dette tror jeg imidlertid ikke vedkommer Havneanlægget ved Gøbjerg, og heller ikke Jernbanen dertil; thi Danmarks Grænde er for Tiden saaledes, at det er umuligt at gjøre Ribe til Udgangspunkt for, hvad vi kalde en Tverbane fra Østsjælland eller Kattegattet til Vesterhavet. Vil det ærede Medlem have en Jernbane til Ribe, maa han instigere Regjeringen til at formaa den preussiske Regjering til at forlænge den Bane, der er ført fra Slensborg til Tønder, til Ribe, for saaledes at sætte den i Forbindelse med Gøbjerg Havn; det kan være muligt, at der da vil komme Noget ud deraf

til Gavn for Ribe; skjøndt jeg tvivler meget derom. Her er nu Tale om en Understøttelse, som man vil hde Ribe Kommune, og jeg formener ogsaa, at den trænger håardt til Understøttelse; men jeg tror tillige, at den trænger til en Understøttelse, der er meget større. Jeg formener med den ærede Rigsdagsmand for Ribe, at det vilde være altfor håardt, om man ldd denne By i Stikken, fordi man har været uheldig i Krigten imod Østerrig og Preussen, og fordi Regjeringen ikke er i Stand til at gennemføre Pragertraktatens Artikel V. Fra den Dag af, da denne Artikel gennemføres, behøve vi ikke her at tale om Fattigunderstøttelse til Ribe, thi da vil Byen være i Stand til at staa paa sine egne Ben, og den Rivallitet, som man her befrygter imellem Gøbjerg og Ribe, vil da falde bort af sig selv; men saalænge Danmark og den danske Regjering ikke er i Stand til at skaffe Ribe det Opland, Byen vilde faae ved Opfyldelsen af Pragertraktatens Artikel V mener jeg, at baade Regjering og Rigsdag skyldte Ribe en langt større Understøttelse, end der er Tale om i det Forslag, som ligger paa vort Bord. Dette Forslag gaar i kort Begreb ud paa at skaffe Ribe Havnekasse en aarlig Indtægt af 4 à 500 Rd., og at fritage Ribe Kæmmerkasse for en aarlig Udgift af 2 à 3000 Rd.; men hvorledes vil Noget tro, at dette skulde være i Stand til at hjælpe en By paa Benene, der saa at sige sidder i stadig Arrest af Tydskland, der er afskaaren fra alle sine naturlige Kunder, og der ikke har Udgang til Søen; thi, efter hvad der er oplyst af den ærede Rigsdagsmand for Ribe, ere alle de Havneforsøg, der ere gjorte, totalt mislykkede. Jeg skulde tro, at den Stilling, hvort Ribe er bragt paa Grund af Danmarks store Ulykke, kræver, at Regjering og Rigsdag gjør noget af Betydning for denne By; men det Forslag, som den høitærede Minister her har forelagt, hjælper ikke noget paa Ribes Fremtid. Det er muligt, at der ikke er Noget at gjøre, det er muligt, at Pragerfredens Artikel V bliver henstaaende uopfyldt, men man skal alligevel gjøre noget Mere, end her er foreslaaet. Man kan give Ribe de 45,000 Rd. eller den større Sum, der er forlangt, og som jeg tror er noget over 76,000 Rd.; da